

Geen nationale collectebus,
Maar Spartacus op de Vesuvius!

Uw bijdragen verwacht:
Jac. Rijpkema, den Haag, Stortenbekerstr. 7
of Uitgeverij „De Vlam“, Amsterdam Zd 2

mentair-politieke partijen in vakcentrales zijn opgedeeld, hebben zulke strijdorganisaties er rekening mede te houden (en dat moet dus ook het O.V.B.), dat zij door veel arbeiders slechts zullen worden gezien als één van de verschillende met elkaar concurrerende vakcentrales. Ze lopen daardoor de grote kans voorlopig kleine bewegingen te zijn. Daarbij komt dat de maatschappelijke ontwikkeling alle vak- en bedrijfsorganisaties van de arbeiders veel meer tot sociale instituten dan tot strijdorganisaties heeft gemaakt. Als sociale instituten bieden zij binnen het raam van het kapitalisme de bij hun aangesloten leden hulp: bij de naleving van contracten en andere arbeidsvoorwaarden; bij de verkrijging van rechten voortvloeiende uit sociale wetten; bij werkloosheid enz. Hoe groter de organisatie is, hoe meer gespecialiseerde ambtenaren en bestuurders zich aan zulke taken kunnen wijden; hoe beter en terzake kundig deze hulp, waaraan veel arbeiders buitengewone waarde toekennen, kan worden verstrekt. Ook hier heeft het grootbedrijf, dat bovendien in zulke zaken over de beste connecties beschikt een voorsprong. Zoals moeder de vrouw haar inkopen liefst doet in een zaak waar zij grote keus heeft, en daardoor meent het beste te worden bediend, zo zal het met die arbeiders gaan, die zich allereerst afvragen: welke organisatie kan het beste mijn eventuele moeilijkheden trachten weg te nemen. Zou het O.V.B. zich op dit terrein der sociale hulp gaan verliezen, dan is het zelf reddeloos verloren. Het heeft geen zin de waarheid niet te willen zien. Dat betekent natuurlijk nog niet, dat wij van mening zijn, dat het O.V.B. zijn leden zulke hulp niet moet verstrekken. Dit betoog heeft slechts ten doel te trachten duidelijk te maken, dat veel arbeiders reeds om die reden lang lid zullen blijven van de Uniebonden. Het O.V.B. kan alleen zijn werkelijk bestaansrecht bewijzen, wanneer het strijdorganisatie wil zijn van reeds bewust geworden arbeiders, die op hierboven aangegeven gronden de arbeiderseenheid op de grondslag van de bedrijven voorstaan.

Wij schreven hierboven over verschillende teleurstellingen, die de kameraden in het eerste jaar van het O.V.B. hebben

opgedaan. In het O.V.B. werd een begrip bedrijfsorganisatie aanvaard, dat eigenlijk beter kan worden aangeduid als bedrijfstak-organisatie. De statutaire bepalingen hebben van het O.V.B. gemaakt een verbond van zulke bedrijfstak-organisaties, inplaats van een verbond van werkelijk onafhankelijke organisaties van arbeiders van bepaalde bedrijven. Aanvankelijk is — op het eerste congres — toegezegd, dat de leiding toch die laatstbedoelde organisatievorm zou nastreven. Helaas moet worden geconstateerd dat daarvan, door welke oorzaak dan ook, weinig is terecht gekomen. Nu doen zich de laatste tijd aanwijzingen voor, waaruit slechts kan worden geconcludeerd, dat in het Uitvoerende bestuur de gedachte leeft, dat de kracht van de organisatie meer gezocht moet worden in centralisatie. Wanneer wij graag willen erkennen, dat verschillende onderdelen van het werk zich in het bijzonder lenen voor een gemeenschappelijke behartiging, hetgeen zich o.a. kan voordoen b.v. bij onderdelen van de propaganda, dan mag dit bestuur toch maar niet uitspreken: „alle werkzaamheden, die daarvoor in aanmerking komen, dienen gecentraliseerd te worden.“

Gaat men werkelijk uit van de gedachte, dat alleen de arbeiders zelf macht kunnen vormen en uitoefenen en dat de grondslag daarvan het bedrijf moet zijn, dan moet men, hoezeer voorstander van samenwerking, zich verzetten tegen a priori aanvaarde stellingen, dat in centralisatie de beste voorwaarde van machtsontwikkeling steekt.

Aan deze zaak zit nog wat anders vast. Reeds stelden wij vast, dat het O.V.B. niet als sociaal instituut, maar alleen als strijdorganisatie bestaansrecht heeft. Maar ook hier dient men zich bovendien te hoeden voor overdrijving. Het O.V.B. is maar zeer klein. Wanneer de arbeiders voor het voeren van strijd moesten wachten tot het O.V.B. daartoe voldoende invloed in de bedrijven zou hebben, of wanneer zij alleen zouden moeten rekenen op de macht van het O.V.B., dan zou het er schamel uitzien. Zoals gezegd, deze organisatie groeit uit de strijdwil van de arbeiders in het bedrijf en vooral in dagen van strijd. Hiermede zal het O.V.B. rekening moeten houden. Wil het de noodzakelijkheid van eenheid van actie in het middelpunt van de arbeidersbelangstelling plaatsen, dan moet het zichzelf daaraan ondergeschikt maken. In de propaganda mag dan wel worden gepleit voor versterking van het O.V.B. als strijdorganisatie en als propaganda-organisatie voor de eenheid van actie, maar de georganiseerde eenheid van actie van de arbeiders zelf zal dan steeds op de voorgrond moeten staan. Daarbij moet bewust worden aanvaard dat dit veelal niet in het organisatorische verband van het O.V.B. zal plaats hebben. En ook, dat het O.V.B. zich aan die eenheid dienstbaar wil maken.

Het O.V.B. heeft een moeilijk bestaan. Het wordt van alle zijden besprongen.

Speciaal „De Waarheid“ insinueert, liegt en lastert over het O.V.B. in de hoop dat er toch wel iets van zal blijven hangen. Zo wordt in een artikel van 1 Juni 1949 geïnsinueerd, dat de scheuring opdracht van de Trotskistische R.C.P. was, terwijl één kolom verder wordt gezegd, dat deze partij wel krachtige oppositie in de E.V.C. wenste, maar geen scheuring. Ieder neme daar maar uit wat hem zint. In datzelfde artikel wordt beweerd, dat Van de Berg zich kandidaat wilde laten stellen voor de gemeenteraad door groepjes van De Vlam en.... Spartacus. Wie heeft het ooit zo zout gegeten? We laten daar of Van de Berg kandidaat voor de Rotterdamse raad wilde worden, wij menen inderdaad van wel. Maar hij en de lasteraars van „De Waarheid“ weten, dat Spartacus, dat in de parlementaire politiek een voor de arbeidersstrijd schadelijke zaak ziet, daar niet in het minste over heeft gedacht.

Het valt niet te ontkennen, dat het voor de eendracht in en het sterk maken van het O.V.B. intussen zeer schadelijk is, dat niet al zijn leden en leiders anti-parlementair-politiek zijn ingesteld. Te droevig zijn de ervaringen voor de arbeiders geweest om daartegen niet heftig te opponeren. Wanneer het O.V.B. duidelijk de weg zal kiezen, die het voert naar propaganda voor de zelforganisatie van de arbeiders, omdat zo alleen macht is op te bouwen, dan moet het ook elk streven naar partij-politieke macht bestrijden. In partij-politieke macht immers ligt een doorkruising van het begrip, dat alle macht ligt in de bedrijven; ligt bij de arbeiders. Deze economische macht is tevens hun politieke macht. Zodra dit de arbeiders van het O.V.B. duidelijk is geworden, zal hun niet meer het verwijt kunnen treffen „apolitiek“ te zijn. Ze zullen dan wel anti-partij-politiek zijn ingesteld, omdat zij daarin zullen zien een nieuwe bedreiging van onderwerping, een nieuwe belemmering om als klasse tot eenheid en macht te komen.

Het O.V.B. kan o.i. alleen waarde hebben voor de ontwikkeling van een nieuwe arbeidersbeweging wanneer zijn leden zich door deze algemene gedachten laten leiden en daarmee de eenheid van actie in bedrijf en organisatie op de voorgrond plaatsen.

Eén voor Twee

Een betaald proefabonnement is een buitengewoon goede steun voor ons blad.

Steun en propaganda!

18 JUNI 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No 25

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

Man, ge moet hangen!

Wanneer men de politiek van de Nederlandse bezittende klasse en haar regering sedert 1945 nagaat, kan men slechts tot de conclusie komen, dat, er moge dan in de motivering veel veranderd zijn, voor de arbeidersklasse dit ene hetzelfde is gebleven: man, ge moet hangen! Zo was het voor de oorlog. Denken wij aan de periode van Colijn-Oud. Zo is het, ondanks alle schone beloften tijdens de tweede wereldoorlog gedaan, daarna.

Trouwens, het is met het geven van beloften nooit afgelopen. Wij maken dat immers, nu de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur staan, weer opnieuw mee. De heren politici weten bij zulke gelegenheden precies waar de schoen wringt. Wanneer nu een van de ergerlijkste wan-toestanden, waaronder de arbeidersklasse gebukt gaat, de woningnood is, dan staan alle partijen klaar om zich als de beste ijverders in het verleden en de toekomst aan te dienen om aan dit euvel een einde te maken. Wachten niet tienduizenden jongeren met hun huwelijksplannen tot zich het welhaast onmogelijk gedachte feit zal voordoen, dat zij de beschikking krijgen over een woonruimte, in godsnaam dan maar een paar kamers? En gaan niet tienduizenden gebukt onder de op de duur alle energie dodende misère van conflicten verbonden aan het onderverhuren? Wat dus zou beter als lokaas kunnen dienen bij de kiezersvangst, dan het wekken van de suggestie, dat het rood maken van een bepaald puntje op het stembiljet de daad is, die al deze narigheid zal beëindigen?

De arbeiders zijn niet gewoon zich te verdiepen in economische beschouwingen, nota's en rapporten, laat staan de financiële internationale politiek. En het „man, gij moet hangen“ wordt dus niet eens, zoals in Multatuli's onuitgegeven toneelspel, openlijk tegen hen uitgesproken. Die uitspraak wordt gehuld in allerlei ingewikkelde volzinnen en onverstaanbare woorden, waarmee zulke officiële rapporten doorspekt zijn. Voor de arbeiders is het genoeg te zeggen, dat nummer één van deze of gene lijst strijdt voor de volkshuisvesting.

Wanneer we intussen de positie van

het Nederlandse kapitalisme nagaan, kunnen we zonder meer vaststellen, dat van al dié mooie beloften niets zal terecht komen, onverschillig of ze worden gedaan door de grote burgerlijke partijen, met inbegrip van de sociaal-democratie, de uit elke samenwerking in het openbare leven geweerde C.P.N.-De Waarheid (die daartoe trouwens, ook wanneer zij — ondenkbaar — eens in alle gemeenten de meerderheid zou verkrijgen, niet zou overgaan) of dat die leuze door z.g. revolutionaire groepen naar voren wordt gebracht. Dat bij deze laatstbedoelde groepen of partijtjes zulk een leus wordt gemotiveerd met het argument dat het stemmen van veel arbeiders op hen, graadmeter is van klasse-activiteit, is een stelling zonder bewijs. Omgekeerd zijn wij van mening, dat in de gehele verkiezingscomédie de arbeidersklasse de suggestie wordt opgedrongen, dat anderen, vertegenwoordigers, de zaakjes wel zullen opknappen, terwijl het er juist op aan komt, dat zij gaat beseffen, dat niemand anders dan zichzelf door machtsuitoefening in het economische leven, verbetering in haar toestand kan brengen.

Waarom ook door de grote partijen met betrekking tot de volkshuisvesting weinig of niets zal worden gedaan? Och, de bezittende klasse kent heel andere zorgen. De arbeidersklasse kan van hen nog wat leren. Die andere zorgen zijn eigen zorgen; eigen belangen. En die eigen belangen worden bepaald door de internationale concurrentie-strijd. De Nederlandse bezittende klasse was en is steeds gedwongen die concurrentiestrijd tegen de bezittende klasse van andere landen te voeren. Die noodzaak is, als gevolg van de tweede wereldoorlog, nog reusachtig versterkt. Het economische leven van dit land heeft grote schade geleden, direct en indirect. De industrie is achterop geraakt en moest en moet opnieuw op de been worden geholpen. Afzetgebieden voor landbouw en nijverheid gingen verloren. De schuldenlast nam toe. En nog veel andere factoren werkten een economische ontwrichting in de hand. Nog altijd is de invoer veel groter dan de uitvoer. De

schulden nemen dus regelmatig toe en dit, terwijl er reeds zulke enorme verplichtingen aan het buitenland bestaan. Bovendien zal het Atlantisch-Pact belangrijke militaire uitgaven vorderen, zoals trouwens ook de Indonesische politiek doet.

Terwijl naast Nederland een groot aantal andere landen in gelijke omstandigheden verkeert en de concurrentiestrijd, de strijd om afzetgebied, ondanks alle mooie praatjes van samenwerking, feller dan ooit gestreden wordt, hangt als een zwarte wolk de dreigende crisis over de wereld. Niet, dat de grote massa der mensen in hun behoeften zijn verzadigd. Maar in de meer en meer geïndustrialiseerde wereld willen allen zo min mogelijk invoeren, zoveel mogelijk uitvoeren. Begrijpelijk, dat het kapitalistisch winstprincipe overal vast moet lopen.

En toch, ook Nederland zingt in dit kapitalistische koor mede. Zolang de arbeiders hier en elders niet zelf hun macht gaan gebruiken, zal dit zo blijven. De gehele economische politiek hier is er dan ook op gericht zo sterk mogelijk te staan in de concurrentiestrijd. Alle regeringsmaatregelen hebben dat ten doel. Ook de belastingpolitiek. Onlangs is door de regering een drietal wetsontwerpen ingediend met betrekking tot belastingverlaging. Juich niet te vroeg, Nederlandse arbeiders. Zij bedoelen niet je aandeel in de lasten te verlichten. Zij zijn er alle op gericht het bedrijfsleven te ontlasten en in het bijzonder dat der grote bedrijven. Verhoogde afschrijvingen op de bedrijfsinventarissen, langere termijn voor verliescompensatie en vrijstelling van een zeker bedrag aan rente van eigen kapitaal enz. Het argument is: bevordering van het herstel, vernieuwing en uitbreiding van het productie-apparaat. Alles, om de export te bevorderen; de z.g. betalingsbalans in evenwicht te brengen.

Onnodig te zeggen, dat in andere landen weer maatregelen worden genomen om daar de nadelige gevolgen voor de bezittende klasse te voorkomen. Maar wat niet onnodig is op te merken is, dat in de

Vervolg op pag. 2

De ontwikkeling van de Klassenstrijd

Op school reeds hebben wij kennis gemaakt met het begrip ontwikkeling. Dat was, wanneer de onderwijzer ons vertelde van de veranderingen die er op aarde hebben plaatsgevonden in de levende natuur. Hij had het dan over de biologie, de leer van het leven, hoe er uit lagere vormen steeds hogere zijn ontstaan, waarvan dan de mens aan de spits staat.

Het komt ons slechts natuurlijk voor om weekdieren, zoals kwallen en schelpdieren, lagere levensvormen te noemen en het rijtje afgaande, dan bij de mens als hoogste vorm te belanden. Waarom? Omdat de mens het beste aangepast of toegerust is in de strijd om het bestaan? Dit slaat niet zo zeer op zijn uiterlijke organen, maar voornamelijk op zijn hersenen, zijn geest; daarmee overwint hij allen. De betrekkelijkheid van deze opvatting moeten wij echter niet uit het oog verliezen. Onder zekere omstandigheden kan pure kracht der uiterlijke organen van meer belang zijn en hoger worden aangeslagen dan een fijn en geslepen verstand. Wanneer twee mensen op een onbewoond eiland belanden, b.v. door een schipbreuk, waar het in de eerste plaats aan komt op lichaamskracht en een scherp verstand overbodig is, dan is degenen met de grote lichaamskracht, daar op dat eiland althans, de hoogste vorm en zal dat blijven, zolang zich geen omstandigheden voordoen, die eisen, dat er voor het levensbehoud een scherp verstand bij te pas moet komen.

Van een ander standpunt dan het menselijke bekijken, kan men niet van hoog en laag spreken, dus ook niet van ontwikkeling. Indien het heelal met rede begaafd was, zoals de mens en ons zijn opvattingen kon openbaren, zou het zeggen, dat het voor zijn bestaan en gezondheid totaal onverschillig was of er mensen op aarde waren of niet en onze wereld zou daardoor niet minder vrolijk om de zon dansen. Voor het heelal komt het slechts

Vervolg van pag. 1

toelichting o.m. de zinsnede voorkomt:

„Anderszins zal een sluitende betalingsbalans slechts mogelijk zijn bij een sterk gedaald welvaartspeil.”

Wiens welvaartspeil moet dalen? Och, de heren weten het precies. Het Centraal Bureau voor de Statistiek publiceert bijna gelijktijdig, dat de lonen in 1929 en 1938 respectievelijk 45 en 47 percent uitmaakten van het nationaal inkomen en dat dit aandeel in 1946 gestegen was tot 58 %. Duidelijk, nietwaar? Het wekt de suggestie bij de heren rapportenlezers dat die arbeiders veel teveel van de pap snoepen en dat dus hun aandeel moet worden teruggebracht.

Wij laten de cijfers voor wat ze zijn. Als de Nederlandse bezittende klasse nog meer terrein verliest, nog meer renteplichtig wordt aan buitenlandse kapitalisten, moeten dan de arbeiders zich daar maar weer bij aanpassen? Dat er, deze mooie percentages ten spijt, van een verbetering van het welvaartspeil van de arbeiders geen sprake is, weten wij. En dat er van de kant van de politieke partijen, die nu zo schermen met hun liefde voor de volkshuisvesting, ook op dit punt niets is te verwachten, volgt uit hun erkenning, dat het welvaartspeil moet worden teruggeschroefd. Dat terugschroeven is immers moeilijk in overeenstemming te brengen met het investeren van miljoenen in de woningbouw. Neen, „Man, ge moet hangen.”

Tenzij; tenzij de arbeiders hier en elders zelf voor eigen belang gemeenschappelijk gaan strijden.

neer op een verandering van vormen. In zijn ogen is van ontwikkeling geen sprake.

Terloops zij opgemerkt, dat het begrip ontwikkeling vaak zo absoluut opgevat wordt. Dat wil dan zeggen, dat het heelal met een bepaalde bewustheid alles in een zekere richting stuwt, een soort religieuze opvatting dus. Spreken wij van de ontwikkeling van de mens, dan kan men daar slechts mee bedoelen een proces, dat hem vooruit brengt, hem nuttig is. Daarom verstaat hij er onder een gang van een lager naar een hoger, een opgang.

De ontwikkeling van het kapitalisme dient de kapitalisten en de ontwikkeling van de klassenstrijd is nuttig voor de arbeiders, omdat deze hen alleen vooruit kan brengen. Zoals de mens zelf invloed op zijn ontwikkeling als biologisch wezen kan uitoefenen, kunnen de kapitalisten dit op het kapitalisme en de arbeiders op hun strijd.

Daar de klassenstrijd een gedeelte is van het kapitalistisch proces, neemt deze met de ontwikkeling van dat proces hogere vormen aan. Het directe verband van de klassenstrijd met de strijd om de macht, was in het vroegere kapitalisme nauwelijks aantoonbaar. De strijd om wat meer loon en korter arbeidstijd scheen niet het begin van de eindstrijd, omdat hij hoofdzakelijk tussen de baas en de knechts werd uitgevochten. Hoe uit de strijd van de arbeiders de overname der macht door hen zelf zou plaatsvinden was onduidelijk, vandaar dat een andere weg genomen werd, een weg die nooit tot het doel kon leiden, want hij stond feitelijk in geen verband met hun onmiddellijke klassenstrijd. Het bevorderde de opkomst en groei van de parlementaire partijen, die voor de arbeiders de macht zouden veroveren.

Door de groei naar een gesloten eenheid, een totaliteit van het kapitaal, waarbij het aantasten van elk onderdeel het aantasten van het geheel wordt, ziet de arbeider zich nu geplaagd tegenover het gehele kapitalisme met directe hulp van al zijn machtsmiddelen en inmening van de kapitalistische staat. Zo wijst ieder stuk klassenstrijd in de richting van een strijd om het geheel, naar de strijd om de macht.

De vroegere solidariteit gold in de eerste plaats

Hier is geen bar aangename taak, maar enfin. Ja, wis en waarachtig, lezer, ik ben benoemd tot propagandachef voor de Spartacus verkiezingsactie.

Ach, over het algemeen voelen we niet veel voor die verkiezingsmanoeuvres, maar zo'n 6000 pop blijf. voor de Tweede Kamer, is geen kattendrek. Zou Spartacus op zijn Vesuvius best te pas komen.

Als ik goed op de hoogte ben, behoeft je niet eens altijd present te wezen, dus je kunt gerust een groot kwantum raads- of kamer-naaktransjes overslaan, zodat je het Bondsverkiezingswerk er niet bij in de lap behoeft te laten hangen.

Aan die rad-voor-de-ogen-draaijer zit echter nogal het een en ander vast. Het is mijn taak nu, een plan de campagne in elkaar te draaien, want zoals de ervaring leert: geen klanten zonder reclame. Dat van „goede wijn behoeft geen krans” is toch maar lalie.

Mijn eerste zorg was om aldus enige van de tongriem gesneden knulletjes op te duiken, hetgeen me gelukt is. Eventjes stevig met hen geoeft in de volksvertegenwoordigingstechniek, o.a.: zwaarachtig, nietszeggend wauwelen, herrie schoppen, internationale zingen en weglopen, voor- en tegenstemmen, dikke, bestofte folianten reciteren, moties aannemen, amendementen indienen, kortom alles, wat de parlementaire etikette vereist.

Dit dan wat betreft de opleiding, onzer aanstaande kopstukken.

De meeste zorg echter baart me de volksbegoocheling, m.a.w. massa-suggestie. Voelt U hem? Juist, ik bedoel, hoe jagen we het beste de kiezers op stang, en vangen we de meeste zieljes. En dat probleem nu moet ik grondig bestuderen, aan de hand van de voorbeelden der verkiezingsstunts van gerenommeerde politieke partijen. Goede voorbeelden trouwens, want die partijen zijn doorkneed in verkiezingslist en kunstgrepen.

2e Socialistische

Zaterdag

a.s. Zondag 19 Juni houden we onze tweede Zaterdag. We gaan wederom naar een rustig hoekje in het Amsterdamse bos.

NEEMT DEEL!

Verzamelen:

Deelnemers boottocht:

9.30 Schinkelkade hoek Vaartstraat

Fietsters:

's-morgens 9.30 Haarlemmermeerstation

voor de vakgenoten, hetzij metselaars, smeden of timmerlieden. Dit sprak duidelijk uit, dat de strijd een loonstrijd was tussen bazen en knechts. Nu echter gaat het tegen de bedrijfsleiding, waarachter onmiddellijk de staat staat met zijn instanties en moet er direct een beroep op de bedrijfsgegoten worden gedaan.

Niet de bazen door staken financieel nadeel toebrengen, en hen zo dwingen, is thans de gedachte, maar het bedrijf stilleggen, de voortgang van de productie belemmeren. Dit dwingt de arbeiders over andere middelen dan strijd met de stakingskas, na te denken. Het is nu de regering die zij de voet dwarszetten.

Hierdoor zijn er onder de arbeiders nieuwe zienswijzen over de klassenstrijd in het algemeen ontstaan. Zij onder hen, die zich met maatschappelijke vraagstukken bezighouden, zien, waar de verdere ontwikkeling van deze strijd toe leidt. Het in bezit nemen der bedrijven. In de stakingen werken zij dan bewust in die richting en gaan denken over een beheer der productie door hen zelf. Zo heeft met de klassenstrijd ook de theorie zich ontwikkeld als een wapen, dat de arbeiders nuttig moet zijn.

VERKIEZING CARNAVAL

Mijn staf en ik, of liever ik en m'n staf, hebben zo onze tijd besteed door links en rechts, bij geel, rood, rose, oranje, enz. te neuzen, om eens te begaffelen, hoe die een verkiezingsactie in elkaar knutselen.

We troffen het wel, want de elkaar om de kiezersgunst bestrijdende onder-onssjes, hadden zojuist besloten om de oorlogse eenheids-idee wat leven in te blazen en een gezamenlijk verkiezings-carnaval te organiseren. Dit vanwege de parallel lopende veranglijstjes en belangen ten opzichte van de kiezers. Daartoe was door hen het Waterloo plein afgehuurd.

Een fleurige aanblik boden de vlaggen van de partijen, die hier vertegenwoordigd waren. Naar gelang hun „geloof” waren de redenaarsstalletjes kwistig met sterren en strepen, of sikkels en hamers. Tegen elk kraampje was een houten bord getimmerd met de slagzinnen, waaronder de verschillende partijen hun acties voerden.

Dat moeten we ook doen, dacht ik en liet de slagzin-medijin weldadig op me inwerken. Wat had U gedacht van de V.V.D.-leuze:

Al doen we het ook nog zo stom,

Het roer kan steeds een slagje om.

Langs een gesikkeld en behaard stalletje gekomen, werd mijn oer getroffen door een onverstaanbaar gekerm. 't Bleek naderhand, dat de C.P.N. spreker in het vuur van zijn betoog in vervoer was geraakt voor de Sovjet-Heilstaat, zodat hij volkomen de verkiezingen was vergeten en maar in het Russisch doorwijnelde. Veel bleek hij overigens niet te koop te hebben. Ja toch, formulieren. Kon men invullen, hoeveel woningen men wenste.

Het kapitalisme heeft veel pijlen op zijn boog

De laatste weken is er heel wat geschreven en gesproken over de plannen inzake de economische Unie tussen België, Nederland en Luxemburg, ook wel aangemerkt als Benelux. Deze plannen zijn al geruime tijd in voorbereiding. Op belastinggebied, in het bijzonder t.a.v. invoerrechten en accijnzen zijn al diverse maatregelen genomen. Maar het is niet zo eenvoudig om landen, die een geheel eigen kapitalistische ontwikkeling hebben doorgemaakt en die door ligging, bodemgesteldheid enz. economisch grote verschillen zijn gaan vertonen, tot een vrijwillige samenwerking te brengen. In de geschiedenis heeft zich een dergelijke vrijwilligheid zelden voorgedaan. En dat is ook begrijpelijk, omdat in een kapitalistische natie de belangen zich tegenover het buitenland min of meer hebben vastgelegd. En hoezeer ook in het eigen land concurrentie mag hebben bestaan, tegen de buitenlandse concurrent staat men toch veelal ten dele gelijkgericht. In elk geval hebben de staatkundige formaties dit bevorderd. Zo is b.v. tussen Nederland en België de kwestie van Antwerpens toegang tot de zee en de Rijn eeuwenlang een strijdpunt geweest. Doch zwijgen we daarover in verband met de beperkte opzet van dit artikel. Het gaat er ons immers slechts om, dat zeker in het kapitalisme geen enkele heersende groep of klasse handelt uit ideële motieven. Steeds geeft het belang de doorslag. Wil men het gebeuren met de Benelux goed beoordelen, dan moet men achter deze z.g. vrijwilligheid dus de motieven zoeken van

het eigenbelang. De ontwikkeling van het kapitalisme maakt het economisch bestaan van kleine landen in de toekomst steeds moeilijker, al ontkennen wij niet, dat er zich ook nu nog wel bijzondere omstandigheden kunnen voordoen, die zo een klein kapitalistisch gebied tijdelijk een bevoorrechte plaats doen innemen. De voor West-Europa zo vernietigende tweede wereldoorlog is er oorzaak van, dat dit gehele gebied streven moet naar coördinatie van zijn belangen, willen niet alle landen er aan ten onder gaan. Na deze oorlog zijn er immers twee reusachtige imperiums, de V.S. van Noord-Amerika en Rusland, die elk pogen alles aan zich te onderwerpen. Dat in dit verband de West-Europese staten zich, z.g. ideologisch, in feite door de belangen van de heersende klassen, meer verbonden gevoelen met Amerika, dat in elk geval prijs stelt op de handhaving van de oude kapitalistische verhoudingen, onder doorwerking van zijn economische en vooral financiële invloed, is verklaarbaar. Een en ander is de wezenlijke grondslag van het Marshall-plan, dat dan ook de economische éénwording van West-Europa moet bevorderen. Het direct na de oorlog ontstane Beneluxplan werd dan ook door Amerika weldra als troetelkind aanvaard.

Het zal intussen uit het voorafgaande duidelijk zijn, dat deze uit de nood van de tijd geboren pogingen op allerlei bezwaren stuiten, waarvoor een zoeken naar aanpassing aan elkaars economische structuur nodig is. Zo ligt nu in het voor-nemen binnenkort een vóór-Unie in wer-

king te stellen, waarna men hoopt dat, tegen Juli 1950, de Unie werkelijk en volledig in werking zal kunnen treden.

Zoals gezegd, de laatste weken is over de Benelux veel geschreven en gesproken. Er komen veel bezwaren en bedenkingen naar voren. Hoewel het niet meevalt daarop in kort bestek in te gaan, menen wij er toch iets van te moeten zeggen.

Nederland wil, om zijn sterk stijgende bevolking aan de arbeid te houden, te voeden en uit te buiten, overgaan tot stevige industrialisatie. Maar het bezit geen of weinig grondstoffen. Het wil die uit België en de Belgische Congo betrekken, om ze daarna verwerkt uit te voeren. Maar België is een industrieel land, dat natuurlijk ook verwerking van grondstoffen en uitvoer van de eindproducten nodig heeft. Hier ligt een eerste aanleiding voor belangen-geschillen.

De Nederlandse handelsbalans is wat men noemt passief. Er wordt meer ingevoerd dan uitgevoerd. Vóór-oorlogse middelen om het daaruit ontstane betalingsstekort op te heffen, zijn weggevallen. De Belgische handelsbalans daarentegen is actief; d.w.z. het land voert meer uit dan in. Het krijgt dus tegendeel in het buitenland. Als België en Nederland economisch één geheel worden, is dus bij gelijkblijvende omstandigheden het nadeel voor België. Hetzelfde feit is er oorzaak van dat de Belgische munteenheid, de Franc, een z.g. harde valuta is. Er is vraag naar, het buitenland wil ze graag hebben. Ze staat sterk. Met de Nederlandse gulden is het juist omgekeerd gesteld. Daarom zijn de Belgische kapitalisten voor de vrije handel. Nederland heeft tot dusver zijn munt en gehele economie moeten beschermen door de geleide economie met veel staatsbemoeienis. Een tweede moeilijkheid; waarbij van Belgische zijde wordt gesteld: zorg nu voor een handelsbalans, die niet ten koste van ons in evenwicht komt. Tracht in snel tempo ook naar het vrije kapitalistische stelsel te komen.

Nederland heeft als handelsland van oudsher veel te maken met het Engelse pond sterling. Het tracht daarvan saldi te verkrijgen, die het in de internationale handel kan gebruiken. Maar ook Engeland verkeert in grote moeilijkheden. Zijn

Vervolg op pag. 4

Geen nationale collectebus, Maar Spartacus op de Vesuvius!

Uw bijdragen verwacht:
Jac. Rijpkema, den Haag, Stortenbekerstr. 7
of Uitgeverij „De Vlam”, Amsterdam Z.d. 2

Vervolg van pag. 3

belang dreef het ook naar de geleide economie met als doel, de uitvoer onder leiding van de staat te vergroten. Het kent daarin grote zorgen en worstelt nog altijd met grote betalingstekorten. Het pond wordt voortdurend bedreigd met devaluatie, hetgeen dus voor de houders van Engelse saldi verlies zou betekenen. Zo staat het pond veel zwakker dan de Belgische franc. De oriëntatie van Nederlands handel op Engeland is dus een nieuwe moeilijkheid voor de Belgische Benelux-partner.

Waar het ons nu in dit artikel om gaat is, dat terwijl onmiskenbaar de staatsbemoeienis met de economie op de duur moet toenemen, als gevolg van de gehele ontwikkeling naar machtsconcentratie in het kapitalisme, er gelijktijdig een voortdurend heen en weer is tussen de geleide economie en de vrije economie. Het kapitalisme laat zich ook op dit punt niet leiden door ideeën, maar door de belangen.

Het kapitalisme heeft dus veel pijlen op zijn boog. De directe na-oorlogse situatie in West-Europa eiste de ordening in het economische leven. De sociaal-democratie, wel gedreven door een idee, de idee van staats-socialisme, heeft zich toen beschikbaar gesteld de binding van het economische leven zo ver mogelijk door te voeren, met inbegrip van het levenspeil van de arbeidersklasse. Die klasse werd in een periode, dat haar arbeidskracht dubbel en dwars nodig was, daardoor gebonden aan loonstop enz.

Nu de crisis dreigend zijn kop op steekt en het kapitalisme terug wil naar de vrije concurrentie, en het Belgische ondernemersdom daarin voorop gaat, nu verzet ook Nederland zijn bakens. Het gaat varen op het kompas van de vrije kapitalistische economie. Dreigende crisis, dreigende werkloosheid, overvoering van de arbeidsmarkt. Nu buigt de sociaal-democratie voor de „vrijheidslievende Belgische ondernemer”. Straks kunnen ook de arbeiders bij een overvoerde arbeidsmarkt het stakingswapen weer pogen te hantieren. Onze klasse heeft een goede tijd van strijden laten passeren. Dat zij dit deed, dankt zij aan haar vertrouwen in de sociaal-democratie. Hebben we teveel gezegd in onze aanhef: het kapitalisme heeft veel pijlen op zijn boog?

Verslag Pinkster-Mobilisatie

Tot onze spijt kunnen wij het verslag in dit nummer niet opnemen.

Wij hopen dat het volgende nummer daarvoor ruimte zal bieden.

Verkiezingsbeloften of Werkelijke Strijd?

Weet U lezer, dat er in Amsterdam geen krotten meer zijn? Toch is het waar. Ze zijn allemaal opgeruimd door de democratische socialisten. Stemt daarom socialisten, lijst 2, opdat er nog meer krotten, die er niet zijn, opgeruimd kunnen worden.

Bent U voor de vrede? Zoekt U een woning? Stemt communisten, lijst 1, en de strijd der grote machten zal een einde nemen. Rusland en Amerika zullen elkaar in de armen vallen en samen een woning voor U bouwen. De communisten in de Amsterdamse raad zullen dat voor u klaar spelen. Nog niet tevreden? Werkt U te lang? Verdient

Eén voor Twee

Een betaald proefabonnement is een buitengewoon goede steun voor ons blad.

Steun en propaganda!

KIEST KOBUS

Kiest Kobus, onze kandidaat. Is voor Uw rechten steeds paraat. Dit keer meent hij het eerlijk. Vergeet, wat vroeger werd beloofd. Zet crisis, oorlog uit uw hoofd. Hij maakt uw toekomst heerlijker.

Kiest Kobus met z'n rode jas. Die kort geleën op 't Kremlin was U zult wat van hem horen. Met wild gebaar en machtig woord. En kunsten op het slappe koord. Is hij voor u geboren.

Kiest Kobus met z'n hoge hoed. En witte das en zacht gemoed. U moet in hem geloven. Hij waakt nog voor u na de dood. Prijst u door deemoed werkelijk groot. Wanneer ge maar blijft sloven.

Kiest Kobus met z'n sterrenkraag. En goudgalon en dikke maag. Strijdt met hem voor de vrede. Heel veel kanonnen, weinig brood. Geen boter, bergen kruit en lood. En op uw graf een bede.

Kiest Kobus met z'n rose kleed. Vergeet uw noden en uw leed. Waardeer, wat werd verkregen. Hoort naar zijn radiotentiaal. En niet naar C.P.N.-kabaal. Zijn stem is u ten zegen.

Kiest allen voor de Kobustent. Ons veel geroemde parlement. En de gemeenteraden. Doet mee aan het geschreeuw, gekrijt. Toont dat g'n Kobus-kiezer zijt. Bij God, doe zelf geen daden.

U te weinig? Stemt dan ook nog op de Trotskisten, lijst 6, en u behoeft maar veertig uur per week te werken, terwijl en passant, een loonvloer van f 60.— per week voor u zal worden gelegd.

Voor dit alles behoeft u niets anders te doen, dan een rood stipje te zetten.

Dit alles vertellen U de verkiezingsborden, die Amsterdam en waarschijnlijk ook alle andere steden en dorpen van Nederland ontsieren. De misleiding op grote schaal is weer begonnen. De een belooft nog groter gouden bergen dan de ander, in de hoop een zeteltje te winnen. Duidelijk is echter, dat dit alles met socialisme en arbeidersstrijd niets heeft te maken. De praktijk heeft immers bewezen, dat de hele verkiezing niets anders is dan een wassen neus.

Hebben de communistische wethouders in Amsterdam iets voor de bevolking kunnen doen? Integendeel. De communistische wethouder van de bedrijven zag zich zelfs genoodzaakt om voor de verhoging van de tramtarieven te pleiten. Het was echter niet voldoende. Toen bleek, dat ze niet bereid waren zich in te schakelen in het Westers front, (hun hart was nu eenmaal aan Rusland verpand), werden ze in naam van de democratie op een handige wijze gewipt.

En in Frankrijk liet, kort na het einde van de oorlog, een communistisch minister van justitie zelf revolutionaire arbeiders zonder een wettelijke reden arresteren en opsluiten. In naam van het communisme. Misleidend zijn daarom de leuzen van de z.g. socialistische partijen, omdat ze suggereren, dat zij het voor de arbeiders in orde kunnen maken. Dat zij de arbeiders kunnen opheffen uit hun ellendig bestaan.

Waar wij steeds propageren, dat de bevrijding van de arbeiders het werk van de arbeiders zelf moet zijn, dat de vrijheid nooit gegeven, doch slechts genomen kan worden en dat hiervoor nog is harde en verbitterde strijd van een tot inzicht gekomen arbeidersklasse, daar kunnen we tot geen andere conclusie komen, dan dat de arbeiders door middel van de verkiezingen niet alleen misleiden, doch tevens van hun werkelijke strijd afgehouden worden. Afgehouden van de strijd, die immers nu in het parlement gevoerd wordt, doch die alleen zijn grondslag kan vinden in de bedrijven.

Uitnodiging

tot de

Discussie-Bijeenkomst van SPARTACUS

op MAANDAG 27 JUNI 1949

Onderwerp:

Hoofdstromingen in de arbeidersbeweging nu en in het verleden

's-avonds 8 uur

Gebouw „DE AREND”

Planciusstraat

25 JUNI 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No 26

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Ultg.
„De Vlam”, postgros 168797 te A'dam

De positie van de arbeidersklasse

Wanneer we spreken over de nederlaag van de arbeidersklasse, doelen we op het feit, dat een tweede wereldoorlog kon plaats vinden en dat de voorbereiding van een derde oorlog voortduurt, zonder dat van een werkelijke tegenstand van de kant van de arbeiders sprake is. Het is waar, dat er enige oppositie is tegen zekere programma's van oorlogsvoorbereiding, maar deze oppositie wordt in de eerste plaats veroorzaakt door groepen of partijen die sympathiseren met de andere macht in de internationale strijd, doch niet met het lot der uitgebuite klasse. Wanneer bijvoorbeeld de „Kominform” strijdt tegen het Marshall-plan en het Atlantisch-pact, dan wil ze daarmee alleen maar het Russische imperialisme versterken. Wanneer aan de andere kant de sociaal-democratische partijen propaganda voeren tegen de „communistische” dictatuur, dan doen ze dat niet om de strijd voor een klasseloze maatschappij aan te moedigen, maar om het Amerikaanse imperialisme te ondersteunen, waarvan ze afhankelijk zijn. Het is mogelijk, dat in de geesten van verschillende arbeidersleiders andere, edeler beweegredenen bestaan. Maar deze goede bedoelingen kunnen, zelfs wanneer ze bestaan, het lelijke resultaat van beide richtingen in de „arbeidersbeweging” niet verhinderen, n.l. de splitsing van de arbeidersklasse in twee elkaar bestrijdende imperialistische fronten en haar slaafse onderwerping aan de twee elkaar tot de dood bestrijdende vijanden.

Wanneer we hier de rol van de officiële arbeidersbeweging, zoals deze belichaamd is in de partijen van de IIde en IIIde Internationale, vaststellen, dan raken we aan één van de krachten die de nederlaag bevorderen.

Het ongerechtvaardigde vertrouwen van de arbeiders in de partijen van de tweede internationale maakte het mogelijk elk verzet tegen de Eerste Wereldoorlog te smoren. Enkele jaren later, kan daardoor de sociaal-democratische partij in Duitsland de revolutie vernietigen. Hetzelfde vertrouwen verlamde het verzet van de Duitse arbeidersklasse tegen

Hitler in de jaren vóór 1933; te veel arbeiders beschouwden de officiële arbeidersbeweging van beide Internationalen als een onoverwinnelijke reus en begrepen in het geheel niet, dat ze slechts door hun eigen kracht een overwinning van Hitler zouden kunnen voorkomen. En ook later, gedurende de gehele periode van 1933 tot nu, is er een overvloed van voorbeelden, die aantonen hoe een misplaatst vertrouwen in de officiële arbeidersbeweging telkens opnieuw leidt tot machteloosheid van de arbeidersklasse. Tegenwoordig is deze fout zelfs noodlottiger dan ooit, en wanneer de arbeidersklasse voortgaat zich op sleptouw te laten nemen door de officiële partijen, zullen deze het proletariaat regelrecht naar de afgrond voeren.

Al te haastige critici komen hierdoor gemakkelijk tot de opvatting, dat de arbeidersklasse „onbekwaam” is; dat zij nooit zelfstandig handelend op zal treden en dat zij dus altijd leiding door beroeps-politici nodig zal hebben, zodat het socialisme dus in het geheel niet kan worden verwezenlijkt, of alleen in de vorm van staatsocialisme. Dergelijke opvattingen zijn niet nieuw. Lenin gaf uiting aan een dergelijke overtuiging, toen hij in de vóór-revolutionaire periode uitsprak, dat de arbeidersklasse uit zichzelf nooit verder zou komen dan een „vakverenigingsbewustzijn”. Hoe heeft hij zich vergist! Heeft niet, slechts enkele jaren later, de Russische Revolutie bewezen hoe in een slechts weinig ontwikkeld land niet alleen de arbeidersklasse, maar zelfs analphabetische boeren een geheel nieuwe vorm van klasse-organisatie schiepen, de arbeiders- en boerenraden! Toen Lenin zijn wantrouwen in de arbeidersklasse formuleerde, dacht hij zeker niet aan de raden, waarvan het begrip toendertijd ver buiten zijn voorstellingsvermogen lag. De kritiek van Lenin had alleen betrekking op de veronderstelde onbekwaamheid van de arbeidersklasse om haar activiteit uit te breiden voorbij het economische, op het politieke terrein. Dientengevolge spoorde Lenin aan tot vorming van een krachtige politieke partij, die de politieke macht in het revolutionaire Rusland tot zich zou

trekken. Het is niet zonder ironie, dat de belangrijkste tegenstrevers van de Bolsjewistische partij, toen zij trachtte alle macht in haar handen te concentreren, juist deze raden van arbeiders en boeren waren. De namen van Kronstadt en Machno zijn onvergetelijk voor elke revolutionair. Op deze ogenblikken hebben de Russische arbeiders en boeren getoond, dat het begrip van de politieke macht hen in het geheel niet vreemd was. Wanneer we ook moeten toegeven, dat de staatsmacht sterker is gebleken, dan moeten we toch begrijpen, dat dit alleen maar kwam, doordat de beweging van Kronstadt en Machno beperkt bleven tot een betrekkelijk klein gebied van Rusland. Deze bewegingen hadden niet de uitgebreidheid, die ze absoluut nodig hadden om de problemen van de arbeiders en boeren in de Russische Revolutie op te lossen en om in staat te zijn de gang naar het staatskapitalisme te overwinnen. En al was dan ook de bolsjewistische partij en haar organisatie van de staat meer in overeenstemming met de algemene situatie in het gehele land, de radenbewegingen toonden de kiemen van een hogere maatschappelijke organisatie, zowel in de economische als in de politieke sector.

Zoals Lenin zich vergiste, zo zouden wij ons vergissen, wanneer we de leerstelling van de „onbekwaamheid” van de arbeidersklasse zouden uitspreken. Zoiets als „onbekwaamheid” bestaat niet. Want mensen doen ervaring op, leren, en elke ervaring, elk leren is een proces waardoor de bekwaamheid groeit. Zou dit proces, dat zich gedurende duizenden jaren bij de mensheid voltrok, bij de arbeidersklasse niet mogelijk zijn? Zou de mensheid, die geleerd heeft allerlei wetenschappelijke en technische problemen te beheersen, niet in staat zijn haar economie en haar maatschappij te organiseren? Zou het kunnen, waarover enkelingen beschikken na voldoende pogingen, niet door allen kunnen worden verkregen? Zou er een fundamenteel verschil bestaan tussen de beroepsleiders, die — naar men zegt — bekwaam zijn en de meerderheid der mensen, die — naar men veronderstelt — nooit be-

Vervolg op pag. 2